

NÁZOV VÝSTAVY: Zemplínske-monumenty

AUTOR: Juliana Mrvová & Marek Halász

Kurátor: Peter Valiska Timečko

Vernisáž: 09. 09. 2023/sobota/ o 18:00 h

Termín rezidencie: 30. 08. 2023 - 15. 09. 2023

Miesto: Koniareň - priestor pre súčasné umenie, galéria KC - BEREHOVO, M. R. Štefánika 2329
Trebišov,

<https://koniarengallery.com/rezidencie-a3um/>

Rezidenciu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

V projekte rezidencie Zemplínske Monumenty Juliana Mrvová a Marek Halász nadväzujú na svoje predchádzajúce návštevy Trebišova a Zemplína. Ako hlavný motív rezidencie a výstavy si určili monument a zachovanie pamäte vecí, ktoré v tomto kraji postupne zanikajú.

Halász sa dlhodobo zaoberá pamäťou miesta a v Trebišove spracováva históriu parku, kde sa nachádzajú obrovské pne starých stromov. Jednu takúto lipu si vyberá a vytvára z nej formu, následne do formy strieka cementovú zmes a vytvára tak pevný objekt v kontraste k postupne sa rozkladajúcemu drevu. Je to teda akýsi monument stromu, zaznamenanie konečnej fázy jeho existencie, keď ešte prinášal život hubám, ako posledným obyvateľom svojho dreva. Betónový odliatok je nielen trvácny, ale aj svojím materiálom odkazuje na nahrádzanie prírodného umelým. Táto obrovská lipa pamätá mnohé spoločenské zariadenia a snáď bude možné si na ňu spomenúť vďaka odliatku.

Juliana Mrvová sa zaoberá témami ekológie a prírodného prostredia a jeho vplyvu na naše prežívanie krajiny. V Trebišove maľuje obrazy rozprávajúce príbehy riek, konkrétne jeho najväčších obyvateľov z čeľade jeseterovitých, ktoré kedysi brázdili naše rieky. Vyza, ako najväčšia stredoeurópska ryba žila v Dunaji, Tise a Bodrogu v minulosti, a dnes sú dokonca pokusy ju prinavrátiť. Jej menší príbuzní jesetery sú znovu vypúšťaní do našich vôd a pripomínajú nám nielen krehkosť ekosystému, ale sú aj spojením s pravekým svetom vodstiev, keď kraľovali nielen Zemplínu. Jedná sa totiž o starobylé formy života a ich príbeh je aj vďaka tomu fascinujúci. Ďalšími indikátormi čistoty prostredia sú močiarne druhy ako korytnačka, mloky a salamandry, ktoré nachádzajú svoje útočisko práve na Zemplíne.

Juliana Mrvová

Narodená 1979, Bratislava

maliarka, kurátorka, cestovateľka

žije a tvorí v Hontianskych Trstánoch

Juliana Mrvová sa venuje veľkoformátovej maľbe a kresbe, s občasnými presahmi do site specific inštalácií. V posledných rokoch svoj výskum sústreďuje na rozprávanie príbehov. Príbehov miest, ľudí, rastlín a zvierat, ktoré stretla pri svojich cestách a na viacerých rezidenčných pobytoch. Od narodenia syna Lukáša sa v tvorbe zaoberá najmä krajinou Hontu, kde teraz žije. Príbehy zažitú na dlhých vychádzkach so spiacim dieťaťom pretavila do série Dreams of Luka 2022-2023. Voľným pokračovaním je aj súčasná séria mlokov, salamandier, výz a jeseterov, či iných ohrozených živočíchov, ktoré ju zaujímajú nielen ako indikátory čistoty prostredia, ale aj pre svoj archaický "praveký" charakter.

Marek Halász

Študoval sochárstvo a voľné výtvarné umenie v ateliéri Socha a aplikované médiá (doc. Juraj Sapara) na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici (2004 – 2010).

Vo svojej tvorbe sa venuje najmä soche, objektu, inštalácii, land-art a site-specific projektom. Jeho tvorba úzko súvisí s jeho osobným životom, s miestom jeho prebývania, s priestorom, ktorý vníma nielen ako nevyhnutnú podmienku a náhodnú danosť, ale ako osudové spojenie, ako výzvu. Od všeobecnejších landartových úsilí, odkazujúcich na ekologickú problematiku, postupne zamerá svoju pozornosť na prostredie svojho obydľia a jeho bezprostredného okolia. Skúma charakter daného miesta, jeho tradíciu a genius loci, ktoré chce uchovávať a prenášať do nových súvislostí buď formou reálnych odtlačkov štruktúr konkrétneho miesta alebo vytvorením nových modelových štruktúr odkazujúcich na pôvodné priestory. Najnovšie sa venuje aj sociálne a politicky angažovaným projektom a akciám.